

Az USA leállítja a JSF-programot?

Jól járhatnak az európai harci gépgyártók

A történelem legnagyobb hadiipari programja hiúsulhat meg az Egyesült Államokban, ha a Bush-kormány úgy dönt, hogy leállítja a JSF-projektet. Ezzel tálcán nyújtán át a vadászgépek piacát európai versenytársainak.

Iparági becslések szerint a jelenlegi évtizedben a vadászgéppiac értéke meghaladja a 100 milliárd dollárt, s hogy ezen mely cégek és milyen arányban osztoznak majd, abban meghatározó szerepe van annak, hogy milyen sorsra jut az USA-ban tervezett, közös csapásmérő vadászgép (JSF) fedőnévre hallgató harci gép. A Bush-kormányzat ugyanis szívesen lemondana az 500 milliárd dolláros program folytatásáról: Donald Rumsfeld védelmi miniszter szerint fel kell hagyni a taktikai harci gépek programjaival – emlékeztet a Reuters –, és inkább a nagy hatótávolságú bombázókra kell összpontosítani, amelyek nem igényelnek a célpontjukhoz közel lévő légitámaszpontokat.

A nemzetközi vadászgéppiacot évtizedek óta a Lockheed Martin F-16-osa uralja, de már három olyan európai gép is van, amely komoly kihívást jelent számára: a Dassault Aviation Rafale, a Saab Gripen és a Eurofighter Typhoon típusa. A Typhoonnak már sikerült megrendelést szereznie Görögor-

szágtól, a Gripennek Dél-Afrikától, de a legtöbb ország az eddigi tervek szerint még ebben az évtizedben tömeggyártásba kerül, s a vetélytársaknál olcsóbb JSF-re vár. Ez viszont azt jelenti, hogy ha az Egyesült Államok lemond e programról, vagy jelentős késedelemmel hajtja végre, akkor hatalmas kereslet irányul majd egyszerre a már beszerezhető európai gépek felé. Ez óriási bevételt jelenthet a hadiipar olyan óriásának, mint az EADS (European Aeronautic Defence & Space Co. NV), amelynek tulajdonában van a francia Dassault csaknem fele, emellett az olasz Finmeccanicaval közösen birtokolja a Eurofighter GmbH konzorcium részvényeinek 63 százalékát. A fennmaradó 37 százalék a brit BAe Systemsé, amelynek 35 százalékos részesedése van a Saabban is. A brit cég helyzete azért is kedvező, mert ha mégis megindulna a JSF-program, és a gyártás jogát a Lockheed szerezne meg, akkor egy korábbi megállapodás értelmében a munka 10-15 százalékát a BAe kapná meg (a kidolgozott vegyesvállalati forma ugyanúgy működne a Boeinggal is). A JSF fejlesztésében ugyanis részt vett a brit kormány is, és az eredeti tervek szerint az Egyesült Államok és Nagy-Britannia hadserege 3000 ilyen gépet vásárolna, darabját 30 millió dollárért (1994-es áron).

B. T. I.

Kútba eshet a Teleport-beruházás

Nem a budakeszi lakóparkra?

(FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL)

Kérdéssé vált a Demján Sándor érdekeltségi körébe tartozó Teleport mintegy 50 milliárd forint értékű beruházása Budakeszi határában. A településen vasárnap megtartott népszavazáson ugyanis a megjelentek (a választásra jogosultak 48 százaléka) 82 százaléka úgy döntött, hogy ne épüljön meg az Álomvölgy lakópark. Noha a szavazás jogi-

környezetbarát irodákat azonban létesíthetnek Budakeszin. Nem értjük az ellenállást, ám az önkormányzat döntését természetesen elfogadjuk majd – mondta lapunknak Barna István, a Teleport vezérigazgatója. Barna elmondása szerint immár egy éve tárgyalnak a budakeszi önkormányzattal és még mindig nem tudják, mi lesz az eredmény. A vezérigazgató azt is megjegy-

A Teleport Rt., amelynek 99 százalékban az Álomvölgy Ingatlanforgalmazó Rt., 1 százalékban pedig az Euroinvest Közép-Európai Befektetési Rt. a tulajdonosa, egy 138 hektáros területen 250 villaépületet, 2-3 hotelt és egy szabadidő- és szórakoztató-központot építene fel Budakeszin (NAPI Gazdaság, 2000. december 18., 1-5. oldal). A területből 76 hektár a Teleport, 30 hektár a budakeszi önkormányzat, a fennmaradó rész pedig magánszemélyek tulajdonában van. A beruházás kivitelezője az Immo-Bill Ingatlanfejlesztési Beruházási és Kereskedelmi Rt. lenne. Az eredeti tervek szerint a zöldmezős beruházás keretében a 138 hektáros terület 10 százalékát építenék be.

lag érvénytelen volt, s a döntés egyébként sem kötelező érvényű, a népszavazás politikai súlyát semmiképpen sem lehet figyelmen kívül hagyni – mondta lapunknak Szemereki Zoltán polgármester. Mivel a kérdéskörben egy évig nem lehet ismételt népszavazást tartani, a képviselő-testületre vár a feladat, hogy döntsön a beruházás soráról. A polgármester szerint már csütörtökön, a képviselő-testület következő ülésén döntés születethet az ingatlanfejlesztésről. Szemereki szerint az már biztos, hogy bevásárlóközpont és raktárbázis nem épülhet a településen,

te: fél attól, hogy a beruházás áldozatául esik a helyi politikának. Arra a kérdésünkre, hogy meddig hajlandóak várni a döntésre, Barna elmondta: április végére már körvonalazódnia kéne az álláspontoknak. Ha ez nem történik meg, a Teleport fontolóra veszi, miként szállhat ki a beruházásból. Mivel még nem kezdődtek el a munkálatok, kedvezőtlen döntés esetén reményeik szerint veszteség nélkül szállhatnak ki az ingatlanfejlesztésből s nézhetnek esetleg új helyszín után – tette hozzá a vezérigazgató.

HOFMEISTER ZOLTÁN

Sokat javulhat a portfólió összetétele

Gyógyszergyárat venne a Johnson & Johnson

A Johnson & Johnson (J&J) a szintén egyesült államokbeli Alza Corp. gyógyszergyár felvásárlására készül; a háztartáscikkgyártó az ügylet révén számottevően megerősítené gyógyszerportfólióját és kevésbé függene jelenlegi sikertermékétől.

A háztartási cikkek gyártó J&J, amely egyben az USA negyedik legnagyobb gyógyszergyártója, előrehaladott tárgyalásokat folytat az Alza több mint 12 milliárd dollár értékű felvásárlásáról – értesült a *The Wall Street Journal* (WSJ) az ügylet közeli álló forrásoktól. A *Financial Times* szintén úgy tudja, hogy a két cég egyezkedik, a brit

lap szerint a tranzakció értéke meghaladná a 8 milliárd dollárt. Az értesülést egyik egyesült államokbeli cég sem kommentálta, de az akvizíciós pletykákra az Alza árfolyama már pénteken 9,3 százalékkal, 30,05 dollárra futott fel a New York-i tőzsdén. A WSJ szerint a J&J 42-48 dollár közötti összeget fizetne saját részvényekkel a gyógyszergyárat, amely idén az árbevétel és az egy részvényre jutó nyereségét egyaránt legalább 20 százalékkal akarja növelni (tavaly 24, illetve 28 százalékos növekedést ért el). A mintegy 123 milliárd dollár piaci értékű J&J számára az Alza fejlett technológiája mellett vonzerőt jelent-

het annak összesen mintegy 3000 függőben lévő, illetve jóváhagyott szabadalma, ezenkívül két sikerterméke, a Dipropan XL inkontinencia elleni szer és a tavaly év végén piacra dobott Concerta (ez egy hiperaktivitásnál alkalmazott készítmény). A portfólió bővítése egyben csökkenti a J&J függőségét a vérszegénység elleni Procrittól, amelynek sikere számottevően hozzájárult 2000 utolsó negyedében a nyereség év/évi alapon 12 százalékos bővüléséhez. A Reuters szerint nem meglepő, hogy az iparág egy nagyobb szereplője megvenné az Alzát, miután tavaly versenyhatósági aggályok miatt kútba esett az Abbott Laboratories Inc. gyógyszergyárral tervezett mintegy 7,3 milliárd dollár értékű fúziója.

B. P. A.

Már termel a Duropack új gyára

Mintegy 3 milliárd forint összegű beruházással készült el a teljes egészében osztrák tulajdonban lévő Duropack/Starpac Kft. (DS) új, fűzes-abonyi gyára. A döntően saját forrásból megvalósított, tavaly megkezdett (NAPI Gazdaság, 2000. október 18., 5. oldal) beruházáshoz 215,9 millió forint állami támogatást kapott a DS, amely egyelőre 45 millió négyzetméter hullámpapírlemez gyártására készül, a következő öt évben pedig 70 millió négyzetméterre bővíthet a gyár termelése. Az 50 ezer négyzetméter alapterületű új gyár elsősorban élelmiszereszekhez és élvezeti cikkekhez, valamint elektronikai termékekhez gyárt csomagolóanyagot, amelyből mintegy 3,3 milliárd forint árbevételt vár.

B. G.

Eladó a PanTel és a EuroWeb többségi, valamint a Pannon GSM kisebbségi részvénycsomagja

A holland KPN kivonul Magyarországról

(FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL)

A cég az 1999-es 78,7 milliárd forint után tavaly 97,5 milliárd forint bevételre tett szert üzleti tevékenységéből, idén e csaknem 24 százalékot is meghaladó forgalomnövekedést tervez. A cégvezetők szerint ugyanakkor a negyedik magyarországi mobiltelefon-szolgáltató megjelenése csökkentette a Pannon 2000-es nyereségét: tavalyi 10,1 milliárd forint adózás előtti profitja 27,6 százalékkal elmaradt az 1999-es 13,9 milliárdtól.

Suba János, a Pannon szövegíróje nem kívánta kommentálni a hollandok tegnapi döntését, ám elmondta, hogy az eddigi tulajdonosváltásokhoz hasonlóan a mostani sem fogja befolyásolni a cég működését. Miután a Pannon jelenlegi tulajdonosai elővásárlási joggal rendelkeznek, első körben az említett cégek tehetnek ajánlatot a KPN-re. Bár az érintettek nem kívántak nyilatkozni, a Telenor és a Sonera azért is tűnhet potenciális vevőnek, mert őket nem érintette érzékenyen az elmúlt időszak telekomcégválsága (a norvég társaság tavaly év végén árfolyameséssel debütált a tőzsdén). A Sonera azért is érezheti kényelmes helyzetben magát, mert a finn kormány szinte ingyen juttatta UMTS-licenchez. A Pannon tulajdonosai közül a TeleDanmark mára csak 6,56 százalékos részvénypakettel rendelkezik; a cég meghatározó tulajdonos a helyi koncessziós telefonszolgáltatásban érdekelt HTCC-ben, s így módon a vezetékes infrastruktúra mellett jól jöhetne neki a mobilhálózat, ám számára egy korábbi tulajdonos összefonódás kizárja az újbóli megjelenést.

A Pannon tulajdonosi körén kívüliek közül – a jogszabályok alapján – azok a társaságok

jöhetnek szóba vevőként, amelyek nem érdekeltek más magyarországi mobiltelefon-vállalkozásban, vagyis sem közvetlenül, sem közvetve nem tulajdonosai a Westel Mobil Távközlési Rt.-nek, illetve a Vodafone márkanév alatt szolgáltató V.R.A.M. Rt.-nek. (A nagyok közül tehát sem a Deutsche Telekom, sem a Vodafone nem lehet a vevők között.) Így módon akár a mobiltelefonba betörni szándékozó Vivendi, akár a vásárlások kapcsán ugyancsak szóba hozott British Telecom jelentkezhethet a KPN-nél, bár ez utóbbi cég szintén nehéz helyzetbe került az elmúlt időben. Mindezek alapján nem a közeljövő fejleménye lesz a Pannon tulajdonosváltása, vagy pedig a KPN arra kényszerül, hogy áron alul megváltson a Pannon-papíroktól.

A Pannon mellett értékesítésre vár az alternatív távközlési cég, a PanTel Rt. részvényeinek 75,2 százaléka is. Az országos optikai gerincháló-

zattal rendelkező társaság alapítókéjét tavaly 20 milliárdról 30 milliárd forintra emelték, s ennek során nőtt a KPN – közvetlen és közvetett – részesedése 62 százalékról 75,2 százalékra. (A PanTelben 14,7 százaléka van a KFKI tulajdonában lévő PT Invest Rt.-nek, a fennmaradó részvények a MÁV Rt. tulajdonában vannak). A PanTel tavalyi bevétele megközelítette az 5 milliárd forintot, amit idén szeretne megduplázni.

Jelentősen javított az állami agrárcég eredményén a földeladás

Nagyágyúkat is érdekel a bábolnai tojóhibrid-ágazat

(FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL)

A cég március 30-ai rendkívüli közgyűlése nem tárgyalja a társaság mérlegét, az a rendes évi közgyűlés elé kerül majd, legkésőbb április 30-ig – mondta Székely Csaba, a Bábolna igazgatóságának elnöke. A rendkívüli közgyűlés napirendjén a Nemzeti Ménesbirtok Kft. megalapítása is sze-

repel, erről a kormány korábban már döntött. További napirendi pont az alapító okirat – csupán technikai jellegű – módosítása, illetve a Tetra tojóhibrid-tenyésztési ágazat értékesítése.

Székely szerint a Tetra eladása bizonyos eszközállománytal történik majd, s a közgyűlés döntése után várhatóan ki-

írják a pályázatot, miként az a sertéságazat esetében is történt.

Utóbbi eladásáról Heimann szerint a társaság 1999. decemberi közgyűlésén született döntés, s az értékesítés meg is kezdődött. Az eladás azonban nem nagyon halad, amit Székely a komoly jelentkezők hiányával magyarázott. A Tetra ágazat

iránt többen is érdeklődnek, a négy komoly jelentkező között van a Nutreco-csoport és a Lohmann is. A vezérigazgató elmondta továbbá, hogy már kiválasztották a cég üzleti tanácsadóit: az a PricewaterhouseCoopers lett, a piaci tanácsadóról pedig néhány napon belül dönt az ÁPV Rt.

L. L.

MAGYAR KPN-ÉRDEKELTSÉGEK

(2000. milliárd forint)

	Jegyzett tőke	Bevétel*	Adózás előtti eredmény**
Pannon GSM	18,8	97,5	10,1
PanTel	30,0	5,0	n.a.
Euroweb	0,066**	1,4	0,380***

* előzetes adat ** 1998-es adat *** mérleg szerinti eredmény

Forrás: NAPI Gazdaság

A KPN harmadik magyarországi érdekeltsége a EuroWeb Rt., amely 51 százalékban a PanTel Rt., 49 százalékban pedig az amerikai tőzsdén jegyzett EuroWeb International Corp. közép-európai internet-szolgáltató tulajdonában van. Ez utóbbi cég papírjainak 51 százaléka ugyancsak a KPN kezében van. Miközben egy ideje már várható volt a KPN tegnapi döntése, a magyar EuroWeb nemrég újabb akvizíciót hajtott végre, megvásárolta a Internetto nevű internetes újságot.

A KPN legkevésbé 5 milliárd euró bevételre kíván szert tenni érdekeltségeinek eladásán, hogy csökkenteni tudja adósságállományát, amely tavaly 21,9 milliárd euróra nőtt az egy évvel korábbi 4,6 milliárdról a terjeszkedéssel járó vállalatfelvásárlások, valamint brit, német és holland mobilkoncessziók megszerzése miatt. A cég – amely már korábban jelezte ilyen szándékát – tegnap bejelentette, hogy megbeszéléseket kezdett a cseh kormányval arról, milyen feltételekkel vonulhat ki a Cesky Telecom AS távközlési vállalatból, amelyben 20,3 százalékkal rendelkezik. Tárgyalásokat folytatnak a Telcomsel indonéz távközlési vállalatban meglévő 22,3 százalékos részvénycsomag eladásáról is, de Paul Smits, a KPN elnöke nem nevezte meg, mely cégekkel egyeztetnek.

A KPN által közzétett listából kiderül, hogy szó van az Eircom Plc ír távközlési vállalatban meglévő 21 százalékos tulajdonrésznek, az Infonet Services Corp. 17 százalékanak és az Ukraine Mobile Communications 16,3 százaléka-

nak az eladásáról is, emellett lépéseket tettek a EuroWeb International Corp. tavaly februárban 16,3 millió dollárért megvett 51 százalékanak értékesítésére is. (A EuroWeb Magyarországon kívül Csehországban és Szlovákiában működött vállalati internet-szolgáltató.) A KPN már korábban eladta a brit Vodafone Group Plc-nek a vezető ír

mobiltársaságban, az Eircellben birtokolt 21 százalékos részvénycsomagját, de az ügylet még nem hagyhat jóvá a részvényesek. Szintén a tőkebevonást szolgálja a KPN Mobile NV mobilszolgáltató tőzsdére vitele: a lépést eredetileg a múlt évre tervezték, de a piaci körülményekre hivatkozva elhalasztották.

A vállalat tavaly – a KPN Mobile 15 százalékos részvénycsomagjának eladásából befo-lyt 2,3 milliárd eurót nem számítva – 626 millió euró veszteséget szenvedett el az egy évvel korábbi 771 milliós nyereség után, az árbevétel 48 százalékkal 13,51 milliárd euróra emelkedett. A kiadási oldalt a kamatfizetések megrugása és a német E-Plus Mobilfunk GmbH szolgáltató megvételével kapcsolatos goodwillköltségek terhelték meg. A csoportnak december végén 25 millió ügyfele volt, szemben az egy évvel korábbi 14 millióval. A KPN 10-15 százalékos forgalomnövekedést vár erre az évre, de nyereségre – egyszeri bevételek nélkül kalkulálva – legkorábban 2003-ban számít.

DÖZSEGI JÓZSEF-GÁTI TIBOR